
Βαθμός Ασφαλείας: Να διατηρηθεί μέχρι: Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 15-09-2016 Αρ. Πρωτ. 150000/Δ2

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ ΣΠΟΎΔΩΝ Π/ΘΜΊΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΊΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΎΣΗΣ ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ ΣΠΟΎΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΏΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΏΣΗΣ Δ/ΘΜΊΑΣ ΕΚΠ/ΣΉΣ ΤΜΗΜΑ Α΄

ΠΡΟΣ:

Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης

Σχολ. Συμβούλους Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/νσεων Εκπ/σης)

• Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης

 Γυμνάσια (μέσω των Δ/νσεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

____

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37

Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι Ιστοσελίδα: <u>www.minedu.gov.gr</u> Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου Τηλέφωνο: 210-3443422

KOIN .:

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής Αν. Τσόχα 36 11521 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία της *Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής* και της *Οικιακής* Οικονομίας στο Γυμνάσιο για το σχολ. έτος 2016 – 2017

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 35/2016 του Δ.Σ) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες για το σχολικό έτος 2016-2017 για τη διδασκαλία των παρακάτω μαθημάτων:

- 1. Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, (Γ΄ Ημερήσιου και Γ΄ Εσπερινού Γυμνασίου)
- 2. Οικιακή Οικονομία, (Α΄ Ημερησίου Γυμνασίου)

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Για τη διδακτέα ύλη της ΚΠΑ ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει ως διδακτικό υλικό εκτός από το σχολικό εγχειρίδιο στο οποίο περιλαμβάνονται πολυτροπικά κείμενα (πηγές, διηγήματα, κινηματογραφικές ταινίες, διαγράμματα, κόμικ κ.λπ.) και το βιβλίο του εκπαιδευτικού το οποίο είναι αναρτημένο στη διεύθυνση:

http://www.pi-schools.gr/books/gymnasio/pol_agog_c/bk/kath.pdf.

Σημειώνεται ότι οι προοργανωτές του βιβλίου του μαθητή, σε όλα τα κεφάλαια, παρέχουν πλούσιο εποπτικό υλικό στους μαθητές το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί κατά τη διδασκαλία διαφορετικών κεφαλαίων ως πηγή διαθεματικής δραστηριότητας. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται σε τρεις (3) στήλες οι ενότητες, οι ώρες διδασκαλίας και κάποιες γενικές παρατηρήσεις τις οποίες μπορεί να λάβει υπόψη του ο/η

διδάσκων/ουσα. Σε παρένθεση αναφέρονται οι προτεινόμενες ώρες των δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι ενδεικτικές και μπορούν οι διδάσκοντες να τις αξιοποιήσουν κατά την κρίση τους.

Διδακτέα ύλη (Περιεχόμενο - Διαχείριση και ενδεικτικός προγραμματισμός)

ΜΕΡΟΣ Α΄

MEPUZ A		
Ενότητα Ι: ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ	A	
Πίνακας περιεχομένων	Παρατηρήσεις	<u>Ώρες-</u> <u>Δρα</u> <u>στηρι</u> <u>ότητες</u>
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγικές έννοιες 1.1 Άτομο «φύσει κοινωνικό ον» 1.2 Τι είναι κοινωνία 1.3 Ατομική και κοινωνική συμπεριφορά	Ο διδάσκων προτείνεται να εστιάσει: - στις πολιτισμικές και κοινωνικές διαφορές ανάμεσα στις κοινωνίες -στους διαφορετικούς πολιτισμούς των κρατών της ΕΕ	2
Κεφάλαιο 2: Κοινωνικές ομάδες 2.1 Διακρίσεις και χαρακτηριστικά των κοινωνικών ομάδων 2.1.1 Έννοια και χαρακτηριστικά των κοινωνικών ομάδων 2.1.2 Διακρίσεις των κοινωνικών ομάδων	Ο διδάσκων προτείνεται να εστιάσει: -στις προκαταλήψεις και διακρίσεις σε βάρος ομάδων (φωτ. 2.5 ο λόγος του Μάρτιν-Λούθερ Κίνγκ "I have a dream")	2
Κεφάλαιο 3: Κοινωνική οργάνωση και κοινωνική μεταβολή 3.1 Η κοινωνική θέση 3.2 Κοινωνικός ρόλος 3.3 Κοινωνικοί κανόνες 3.4 Κοινωνική διαστρωμάτωση και κοινωνική κινητικότητα 3.5 Κοινωνική μεταβολή	Ο διδάσκων μπορεί να αξιοποιήσει την προβολή της ταινίας Goodbye Lenin, στην οποία καταγράφονται οι τεράστιες αλλαγές της ζωής των κατοίκων του Βερολίνου, μετά την κατάρρευση του τείχους (η ταινία μπορεί να αναζητηθεί στο διαδίκτυο).	4
Κεφάλαιο 4: Κοινωνικοί Θεσμοί 4.1 Τι είναι κοινωνικός θεσμός 4.2 Αναγκαιότητα των θεσμών 4.5 Ο θεσμός της οικογένειας	Ο διδάσκων προτείνεται να εστιάσει: - στην κατανόηση της έννοιας του θεσμού μέσα από σχετικά παραδείγματα, όπως π.χ. η εξέλιξη του θεσμού της οικογένειας ή του θεσμού της εκπαίδευσης στην ελληνική κοινωνία.	2
Κεφάλαιο 5: Κοινωνικοποίηση και κοινωνικός έλεγχος 5.1 Έννοια και περιεχόμενο της κοινωνικοποίησης 5.2 Φορείς της κοινωνικοποίησης 5.3 Τρόποι κοινωνικοποίησης 5.4 Ο κοινωνικός έλεγχος	Ο διδάσκων προτείνεται να εστιάσει: - στη διαρκή και δυναμική διαδικασία της κοινωνικοποίησης π.χ. ηλικιωμένοι και χρήση των νέων τεχνολογιών, του υπολογιστή ή του skype για την επικοινωνία τους με μέλη της οικογένειάς τους.	4

5.5 Τα είδη του κοινωνικού ελέγχου		
Κεφάλαιο 6: Κοινωνικά προβλήματα 6.1 Κοινωνικά προβλήματα: προσδιορισμός και συνέπειες 6.2 Αίτια και αντιμετώπιση 6.3 Φτώχεια, ανεργία, καταναλωτισμός, αγωγή καταναλωτή 6.4 Τροχαία ατυχήματα, κυκλοφοριακή αγωγή 6.5 Αθλητισμός και βία	διδαχτούν περιληπτικά. Ο διδάσκων μπορεί να ζητήσει συνθετικές ή ατομικές εργασίες παρουσίασης κοινωνικών προβλημάτων.	3
Ενότητα ΙΙ: ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΛ		
Κεφάλαιο 8: Τα πολιτεύματα και το Σύνταγμα 8.1 Μορφές πολιτευμάτων 8.2 Το πολίτευμα της Ελλάδας 8.3 Τι είναι Σύνταγμα 8.4 Βασικές αρχές του Συντάγματος 8.4.1 Λαϊκή κυριαρχία 8.4.2 Κράτος Δικαίου 8.4.3 Κοινωνικό Κράτος 8.4.4 Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών	Ο διδάσκων μπορεί επιπλέον να κάνει χρήση μιας σειράς από δραστηριότητες για θέματα όπως: -η παρουσίαση των πολιτευμάτων των κρατών της ΕΕ μέσα από εργασίες των μαθητών -ο ρόλος του δημοψηφίσματος -η κατάργηση της θανατικής ποινής στη χώρα μας ως απόδειξη του εκδημοκρατισμού της	4
Κεφάλαιο 9: Εκλογές, κόμματα, ΜΜΕ 9.1. Εκλογικό σώμα 9.2. Ψηφοφορία-βασικές αρχές 9.3 Εκλογικά συστήματα 9.4 Τα πολιτικά κόμματα 9.5 Μ.Μ.Ε.	Οι ενότητες 9.3, 9.4 και 9.5 προτείνεται να διδαχτούν περιληπτικά Ο διδάσκων να εστιάσει: -στο δικαίωμα «του εκλέγειν» για τις γυναίκες στην Ελλάδα - στο ρόλο των ΜΜΕ και του διαδικτύου στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία	3
Κεφάλαιο 10: Οι λειτουργίες του κράτους 10.1 Νομοθετική λειτουργία 10.1.1 Η σύνθεση της Βουλής 10.1.2 Οι αρμοδιότητες της Βουλής 10.2. Εκτελεστική λειτουργία(1) 10.2.1 Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας 10.2.2 Η Κυβέρνηση 10.2.3 Η Δικαστική λειτουργία	Το κεφάλαιο 10 προτείνεται να διδαχτεί περιληπτικά. Ο διδάσκων προτείνεται να αξιοποιήσει: -την ιστοσελίδα της βουλής http://www.parliament.gr, για να καθοδηγήσει τους μαθητές να γνωρίσουν τις λειτουργίες του κράτουςτην ιστοσελίδα http://www.efivoi.gr, για να αντλήσει υλικό για τη «Βουλή των Εφήβων».	3
	-Προτείνεται να αξιοποιηθεί αναλυτικά στην τάξη ο πίνακας στη σελ. 93	

11.1 Η διοίκηση του κράτους 12.2 Τοπική αυτοδιοίκηση 11.2 Τοπική αυτοδιοίκηση 11.2 Τοπική αυτοδιοίκηση 11.2 Τοπική αυτοδιοίκηση 11.2.1 Α' βαθμός: Δήμοι και Κοινότητες 11.2.2 Β' Βαθμός: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		«Τα όργανα της πολιτείας και ο ρόλος των πολιτών».	
υποχρεώσεις 12.1. Αντιστοιχία Δικαιωμάτων και 7ποχρεώσεων 7ποχρ	11.1 Η διοίκηση του κράτους 11.2 Τοπική αυτοδιοίκηση 11.2.1 Α΄ βαθμός: Δήμοι και Κοινότητες 11.2.2 Β΄ Βαθμός: Νομαρχιακή	την ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών για την αποκεντρωμένη διοίκηση και αυτοδιοίκηση	2
13.1 Ίδρυση και εξέλιξη 13.2 Βασικοί θεσμοί 13.4 Πολίτης και Ευρωπαϊκή Ένωση Κεφάλαιο 14:Η Διεθνής Κοινότητα 14.1Η διεθνής κοινότητα και το διεθνές δίκαιο 14.2.1 Οι Διεθνείς Οργανισμοί 14.2.3 ΝΑΤΟ 14.2.4 ΟΑΣΕ 14.2.5 Άλλοι Διεθνείς Οργανισμοί-ΜΚΟ 14.3 Ανθρώπινα Δικαιώματα πην ιστοσελίδα: http://europa.eu/teachers- corner/home el για εκπαιδευτικό και διδακτικό υλικό Οι ενότητες 14.2.2, 14.2.3 και 14.2.4 να διδαχτούν περιληπτικά. Ο διδάσκων να εστιάσει: - την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα δικαιώματα -στην ιστοσελίδα: http://gr.humanrights.com/#/home (Ενωμένοι για τα Ανθρώπινα δικαιώματα) για εκπαιδευτικό υλικό	υποχρεώσεις 12.1. Αντιστοιχία Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων 12.2 Προστασία των δικαιωμάτων 12.3. Ατομικά Δικαιώματα 12.4 Πολιτικά Δικαιώματα 12.5 Κοινωνικά Δικαιώματα 12.5.1 Το δικαίωμα της παιδείας 12.5.2 Το δικαίωμα της εργασίας 12.5.3 Προστασία της υγείας-Αγωγή Υγείας 12.5.4 Προστασία του περιβάλλοντος- περιβαλλοντική	-στη διαφορά των ατομικών-πολιτικών-κοινωνικών δικαιωμάτων -στη σύνδεση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Προτείνεται το κεφάλαιο να αξιοποιηθεί και με εργασίες από τους μαθητές. Ο διδάσκων επίσης μπορεί να χρησιμοποιήσει εκπαιδευτικό υλικό για δραστηριότητες, π.χ. για το «δικαίωμα της εργασίας», στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος της Βουλής για «τη δημοκρατία την εκπαίδευση» για διάφορες θεματικές ενότητες, όπως «Αόρατα παιδιά: η παιδική εργασία στην Ελλάδα και τον κόσμο» http://foundation.parliament.gr/central.aspx?sld=110I444I1140I646I453616, όπως και στην ιστοσελίδα	8+2
14.1Η διεθνής κοινότητα και το διδαχτούν περιληπτικά. 14.2.1 Οι Διεθνείς Οργανισμοί 14.2.2 ΟΗΕ 14.2.3 ΝΑΤΟ 14.2.4 ΟΑΣΕ 14.2.5 Άλλοι Διεθνείς Οργανισμοί- ΜΚΟ 14.3 Ανθρώπινα Δικαιώματα (Ενωμένοι για τα Ανθρώπινα δικαιώματα) για εκπαιδευτικό υλικό	13.1 Ίδρυση και εξέλιξη 13.2 Βασικοί θεσμοί	την ιστοσελίδα: http://europa.eu/teachers-corner/home_el	4+1
Σύνολο 50 (45 ώρες +5 οι Δραστηριότητες)	14.1Η διεθνής κοινότητα και το διεθνές δίκαιο 14.2.1 Οι Διεθνείς Οργανισμοί 14.2.2 ΟΗΕ 14.2.3 ΝΑΤΟ 14.2.4 ΟΑΣΕ 14.2.5 Άλλοι Διεθνείς Οργανισμοί- ΜΚΟ 14.3 Ανθρώπινα Δικαιώματα	διδαχτούν περιληπτικά. Ο διδάσκων να εστιάσει: - την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα δικαιώματα -στην ιστοσελίδα: http://gr.humanrights.com/#/home (Ενωμένοι για τα Ανθρώπινα δικαιώματα) για εκπαιδευτικό υλικό	, <u> </u>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Για τη διδακτέα ύλη της ΚΠΑ ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει ως διδακτικό υλικό εκτός από το σχολικό εγχειρίδιο στο οποίο περιλαμβάνονται πολυτροπικά κείμενα (πηγές, διηγήματα κινηματογραφικές ταινίες, κόμικ κ.λπ.) και το βιβλίο του εκπαιδευτικού το οποίο είναι αναρτημένο στην διεύθυνση:

http://www.pi-schools.gr/books/gymnasio/pol_agog_c/bk/kath.pdf.

Σημειώνεται ότι οι προοργανωτές του βιβλίου του μαθητή, σε όλα τα κεφάλαια, παρέχουν πλούσιο εποπτικό υλικό στους μαθητές το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί κατά τη διδασκαλία διαφορετικών κεφαλαίων ως πηγή διαθεματικής δραστηριότητας. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται σε τρεις (3) στήλες οι ενότητες, οι ώρες διδασκαλίας και κάποιες γενικές παρατηρήσεις τις οποίες μπορεί να λάβει υπόψη του ο εκπαιδευτικός. Σε παρένθεση αναφέρονται οι προτεινόμενες ώρες των δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι ενδεικτικές και μπορούν οι διδάσκοντες να τις αξιοποιήσουν κατά την κρίση τους.

Διδακτέα ύλη (Περιεχόμενο - Διαχείριση και ενδεικτικός προγραμματισμός)

ΜΕΡΟΣ Α

Ενότητα Ι:ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πίνακας περιεχομένων	Παρατηρήσεις	<u>Ώρες-</u> δραστη ριότη τες
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγικές έννοιες 1.1 Άτομο «φύσει κοινωνικό ον» 1.2 Τι είναι κοινωνία 1.3 Ατομική και κοινωνική συμπεριφορά	Ο διδάσκων προτείνεται να εστιάσει: -στις πολιτισμικές και κοινωνικές διαφορές ανάμεσα στις κοινωνίες -στους διαφορετικούς πολιτισμούς των κρατών της ΕΕ.	3
Κεφάλαιο 5: Κοινωνικοποίηση και κοινωνικός έλεγχος 5.1 Έννοια και περιεχόμενο της κοινωνικοποίησης 5.2 Φορείς της κοινωνικοποίησης 5.3 Τρόποι κοινωνικοποίησης 5.4 Ο κοινωνικός έλεγχος 5.5 Τα είδη του κοινωνικού ελέγχου	Ο διδάσκων να εστιάσει: -στη διαρκή και δυναμική διαδικασία της κοινωνικοποίησης π.χ. ηλικιωμένοι και χρήση των νέων τεχνολογιών, του υπολογιστή ή του skype για την επικοινωνία τους με μέλη της οικογένειάς τους.	6
Κεφάλαιο 6: Κοινωνικά προβλήματα 6.1 Κοινωνικά προβλήματα: προσδιορισμός και συνέπειες 6.2 Αίτια και αντιμετώπιση 6.3 Φτώχεια, ανεργία, καταναλωτισμός, αγωγή καταναλωτή 6.4 Τροχαία ατυχήματα,	Οι ενότητες 6.1 και 6.2 να διδαχτούν περιληπτικά. Ο διδάσκων μπορεί να ζητήσει -συνθετικές ή ατομικές εργασίες παρουσίασης κοινωνικών προβλημάτων.	6

κυκλοφοριακή αγωγή 6.5 Αθλητισμός και βία		
ΜΕΡΟΣ Β		I
Ενότητα ΙΙ. ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ	4	
Κεφάλαιο 8:Τα πολιτεύματα και το Σύνταγμα 8.1 Μορφές πολιτευμάτων 8.2 Το πολίτευμα της Ελλάδας 8.3 Τι είναι Σύνταγμα 8.4 Βασικές αρχές του Συντάγματος 8.4.1 Λαϊκή κυριαρχία 8.4.2 Κράτος Δικαίου 8.4.3 Κοινωνικό Κράτος 8.4.4 Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών	Ο διδάσκων μπορεί επιπλέον να κάνει χρήση μιας σειράς από δραστηριότητες για θέματα όπως: -η παρουσίαση των πολιτευμάτων των κρατών της ΕΕ μέσα από εργασίες των μαθητών -ο ρόλος του δημοψηφίσματος -η κατάργηση της θανατικής ποινής στη χώρα μας ως απόδειξη του εκδημοκρατισμού της Κ.λπ.	6+4
Κεφάλαιο 10:Οι λειτουργίες του κράτους 10.1 Νομοθετική λειτουργία 10.1.1 Η σύνθεση της Βουλής 10.1.2 Οι αρμοδιότητες της Βουλής 10.2. Εκτελεστική λειτουργία(1) 10.2.1 Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας 10.2.2 Η Κυβέρνηση 10.2.3 Η Δικαστική λειτουργία	Το κεφάλαιο 10 να διδαχτεί περιληπτικά Ο διδάσκων να αξιοποιήσει: -την ιστοσελίδα της βουλής http://www.parliament.gr για να καθοδηγήσει τους μαθητές ώστε να γνωρίσουν τις λειτουργίες του κράτους, - την ιστοσελίδα http://www.efivoi.gr, για να αντλήσει υλικό για τη «Βουλή των Εφήβων» Προτείνεται να αξιοποιηθεί αναλυτικά στην τάξη ο πίνακας στη σελ. 93 «Τα όργανα της πολιτείας και ο ρόλος των πολιτών».	5
Κεφάλαιο 12: Δικαιώματα και υποχρεώσεις 12.1. Αντιστοιχία Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων 12.2 Προστασία των δικαιωμάτων 12.3 Ατομικά Δικαιώματα 12.4 Πολιτικά Δικαιώματα 12.5 Κοινωνικά Δικαιώματα 12.5.1 Το δικαίωμα της παιδείας 12.5.2 Το δικαίωμα της εργασίας 12.5.3 Προστασία της υγείας-Αγωγή Υγείας 12.5.4 Προστασία του περιβάλλοντος-περιβαλλοντική αγωγή	Ο διδάσκων να εστιάσει: -στη διαφορά των ατομικών-πολιτικών-κοινωνικών δικαιωμάτων, - στη σύνδεση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Προτείνεται το κεφάλαιο να αξιοποιηθεί και με εργασίες από τους μαθητέςΟ διδάσκων επίσης μπορεί να χρησιμοποιήσει εκπαιδευτικό υλικό για δραστηριότητες, π.χ. για το «δικαίωμα της εργασίας», στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος της Βουλής για «τη δημοκρατία και την εκπαίδευση» για διάφορες θεματικές ενότητες, όπως «Αόρατα παιδιά: η παιδική εργασία στην Ελλάδα και τον κόσμο» http://foundation.parliament.gr/central.a spx?sld=110I444I1140I646I453616	9+5

http://www.living-democracy.com/el/	
Σύνολο	44 (35+9
	οι
	Δραστη
	ριότη
	τες)

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Α΄ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Διδακτέα ύλη με βάση το πρόγραμμα σπουδών Οικιακής Οικονομίας (ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) για την <u>Α΄ τάξη Γυμνασίου</u> (Περιεχόμενο - Διαχείριση και ενδεικτικός προγραμματισμός). Αναφέρεται με βάση το εκπαιδευτικό υλικό η διδακτέα ύλη και προτάσεις για τη διαχείρισή της καθώς και ενδεικτικός χρονικός προγραμματισμός.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΥΛΗ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ – ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΑΘΗΤΗ –ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΜΑΘΗΤΗ – ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αναπτύσσονται στη στήλη αυτή, αναλυτικά, όλες οι ενότητες και υποενότητες με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στη απαραίτητο να υποενότητας, δεδ και μαθητές θα σχολικά εγχειρίδι οι βασικές έννοιε στο ΦΕΚ 22 συμπληρώνονται	- ΕΝΝΟΙΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ η στήλη αυτή, κρίνεται δοθούν οι στόχοι κάθε εδομένου ότι εκπαιδευτικοί ε εργαστούν με βάση δύο δια. Δίδονται οι στόχοι και ες, όπως έχουν διατυπωθεί 296/ 23-10-2015, και ει όπου υπάρχει κενό στο όλυνση εκπαιδευτικών.	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΔΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΟΔΗΓΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟ ΜΕΝΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙ ΚΕΣ ΩΡΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΗ Οι ώρες αναλυτικά για κάθε υποενότητα
---	---	-------------------------	---------------------------------------	---	--------------------	--

1Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ — Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΕΡΙΓΥΡΟΣ	ΣΚΟΠΟΣ: Αυτονομία ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: Άνθρωπος, οικογένεια, κοινωνία, σύστημα, αλληλεπίδραση, μεταβολή, άτομο-σύνολο (ομάδα), ομοιότητα-διαφορά, διαφορετικότητα, χώρος, χρόνος, ΣΤΟΧΟΣ: Εμβαθύνω σε βασικούς κοινωνικούς θεσμούς	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Κεφάλαιο 1 (σελ. 6-9) του ισχύοντος σχολικού εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και Κεφάλαιο 1 (σελ. 8-13) και 10 (σελ. 128-131) της Β΄ Γυμνασίου. Κεφάλαιο 1 (σελ. 9-21) του ισχύοντος σχολικού εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και Κεφάλαιο 10 (σελ. 132-135)) της Β΄ Γυμνασίου Ανά ενότητα παραθέτουμε το κεφάλαιο και τις σελίδες. Όπου Α= Βιβλίο Α΄ Γυμνασίου & όπου Β = Βιβλίο Β΄ Γυμνασίου	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10- 2015 Αντίστοιχες εργασίες του τετραδίου εργασιών Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και της Β΄ Γυμνασίου. Ανά ενότητα παραθέτουμε το κεφάλαιο και τις σελίδες. Όπου Α= Βιβλίο Α΄ Γυμνασίου & όπου Β = Βιβλίο Β΄ Γυμνασίου	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23- 10-2015 Εργαστηριακή άσκηση 1 (σελ. 10-11) του εργαστηριακού οδηγού της Β΄ Γυμνασίου Ανά ενότητα παραθέτουμε το κεφάλαιο και τις σελίδες. Όπου Α= Βιβλίο Α΄ Γυμνασίου & όπου Β = Βιβλίο Β΄ Γυμνασίου	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 εμπεριέχεται και το εξής διδακτικό υλικό: (Πίνακες με βασικά δημογραφικά δεδομένα για την Ελλάδα και την Ε.Ε.): www.statistics.gr/portal/pa ge/portal/ESYE http://ec.europa.eu/eurosta t/web/population-demography-migration-projections/marriages-and-divorces-data (Ασφαλής χρήση του διαδικτύου): http://www.synigoroskatan aloti.gr/docs/info/info-anhlikoi-internet.pdf http://www.e-yliko.gr/htmls/pc_use/safet y.aspx www.astynomia.gr/asfali_q_r.html	Σύνολο ωρών ενότητας 14 ώρες
---	--	---	--	---	---	---------------------------------------

• (1) Έννοια και τύποι της οικογένειας - Ο ρόλος της οικογένειας.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) • Οι μαθητές/-τριες να κατανοήσουν τη σημασία του θεσμού της οικογένειας για τη δημοκρατία, την κοινωνία και το κράτος.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.1.1, σελ. 6-9 Β.10.1., σελ. 128-9Επισημάνσεις Από το Α.1.1 να διδαχθεί μόνο το α.	Α.1.1, σελ. 5, μόνο η άσκηση Α1 Β.10.1, σελ. 59		Ο εκπαιδευτικός θα μπορούσε να συζητήσει με τους μαθητές στερεότυπα που έχουν να κάνουν με τους όρους «χωλή» και «ανασυγκροτημένη οικογένεια» και να αναλύσει περιπτώσεις δημιουργίας μιας μονογονεϊκής οικογένειας. Αλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: https://www.etwinning.net/en/pub/collaborate/kits/detail.cfm?id=1001&klang=en⟨=en Α Day for the Family, Υποδειγματικό έργο της πλατφόρμας eTwinning.	1 ώρα
• (2) Ιστορική αναδρομή του θεσμού — (οργάνωση της οικογενειακής ζωής στην αρχαία Ελλάδα, στο Βυζάντιο, στα μεταβυζαντινά χρόνια — χαρακτηριστικά αγροτικής και αστικής οικογένειας — αίτια σύγκλισης).	 (Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) Οι μαθητές/-τριες να γνωρίσουν τη διαχρονική εξέλιξη του θεσμού της οικογένειας και της οργάνωσης του ιδιωτικού και οικογενειακού βίου και να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικογένειας. Να γίνουν ικανοί να ερευνούν, να αναλύουν και να συγκρίνουν αξίες, πολιτισμούς και εποχές. Να κατανοήσουν τη σημασία της Οικιακής Οικονομίας ως παράγοντα του ελληνικού πολιτισμού. Να συνειδητοποιήσουν την πολιτιστική 	Β.1.1 , σελ.8-9 Β.1.2., σελ. 10-11	Α.1.1, σελ. 5, μόνο η άσκηση Α2 Β.1.1, σελ. 6 Β1.2., σελ.7 Β.1.3., σελ.7	Β. Ασκ. 1., σελ. 10-11	Θα χρειαστεί ο εκπαιδευτικός να δώσει συνοπτικά τη διαχρονική εξέλιξη του θεσμού έτσι ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν βασικά στοιχεία της οργάνωσης του οικογενειακού βίου στο διάβα των αιώνων, για να κατανοήσουν καλύτερα ότι η μακροβιότητα του θεσμού αναδεικνύει και την αξία του. Οι μαθητές καλό είναι να ερευνήσουν, να αναλύσουν και να συγκρίνουν αξίες, πολιτισμούς και εποχές έτσι ώστε να συνειδητοποιήσουν τις δικές τους προσωπικές αξίες.	3 ώρες

	μας ταυτότητα αλλά και την πολιτιστική ταυτότητα άλλων λαών.	το α, γ.		αξιοποιηθούν: http://www.theacropolismuseu m.gr/ (Μουσείο Ακρόπολης) http://www.cycladic.gr/frontoff ice/portal.asp?cpage=NODE&c node=1 (Μουσείο Γουλανδρή/Κυκλαδικής Τέχνης) http://www.benaki.gr/ (Μουσείο Μπενάκη) www.exploringbyzantium.gr (Εξερευνώντας τον κόσμο του Βυζαντίου – Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών, Μεταβυζαντινών Μνημείων).
(3) Χαρακτηριστικά της σύγχρονης οικογένειας – Γάμος και οικογένεια.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) Να κατανοήσουν το ρόλο της οικογένειας στη σύγχρονη κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα, [] καθώς και τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία οικογένειαςΕπισημάνσεις Από το θεσμό του γάμου στο σύμφωνο συμβίωσης - Μορφές συμβίωσης στα σύγχρονα νοικοκυριά.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.1.1, σελ. 6-9 Β.10.2., σελ. 130-131Επισημάνσεις Από το Α.1.1 να διδαχθεί μόνο το γ, δ.	Β.10.2., σελ.60	Ο εκπαιδευτικός μπορεί, εάν θέλει, να αναφερθεί επίσης στα Δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πρώην συζύγων καθώς και στα Δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πρώην συμβιώντων μετά τη λύση του συμφώνου συμβίωσης. Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: - http://photodentro.gag-c1.3 pyramid_wisit_pidx0 014837/ (Διαδραστικό - Ηλικιακές πυραμίδες).
• (4) Στοιχεία	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015)	(βλ. έκθεση αξιολόγησης		Θα χρειαστεί ο εκπαιδευτικός

οικογενειακού δικαίου – Μορφές συγγένειας – Σημασία και μορφές υποκατάστασης της οικογένειας.	 Να κατανοήσουν νόμους και να αναπτύξουν την σκέψη, την αυτοεκτίμηση και την υπευθυνότητά τους. 	με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.1.1, σελ. 6-9 Β.10.4., σελ. 135 Επισημάνσεις Από το Α.1.1 να διδαχθεί μόνο το ε.	Α.1.1, σελ. 6, μόνο η άσκηση Α3 Β.10.4, σελ. 62	να βοηθήσει τους μαθητές να γνωρίσουν την πολυμορφία της οικογενειακής οργάνωσης προκειμένου να αποκτήσουν τον απαραίτητο σεβασμό στη διαφορετικότητα.	1 ώρα
(5) Σχέσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας.	 (Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) Να ερευνούν τα αίτια των οικογενειακών προβλημάτων και να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και διαχείρισης των αντιπαραθέσεων μέσω του διαλόγου. Επιπρόσθετα Να αποκτήσουν λειτουργικότητα στη συναισθηματική έκφραση προκειμένου να αναπτύξουν δυνατότητες συναισθηματικής συμμετοχής, σε απλά καθημερινά γεγονότα/ προβλήματα. Να αποκτήσουν δεξιότητες διαπροσωπικής επικοινωνίας. 	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Β.10.3., σελ. 132-4Επισημάνσεις Η σελίδα 134 παρατίθεται για συζήτηση στην τάξη	Β.10.3., σελ. 61	Θα χρειαστεί ο εκπαιδευτικός να βοηθήσει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν ότι και στην οικογενειακή ζωή παρουσιάζονται προβλήματα που πρέπει να ερευνούμε για λύσεις και τρόπους αντιμετώπισής τους. Επίσης καλό είναι να βοηθήσει τους μαθητές να καλλιεργήσουν απλές δεξιότητες συναισθηματικής νοημοσύνης προκειμένου να αποκτήσουν ικανότητες εκτίμησης των σκέψεων, των συναισθημάτων και των προθέσεων των άλλων.	2ώρες
• (6) Οικογενειακή Αγωγή.	 [Να κατανοήσουν] το ρόλο της οικογενειακής αγωγής, την ευθύνη και το ρόλο κάθε ατόμου σε αυτή. Επιπρόσθετα Να συνειδητοποιήσουν την αξία της διαγενεακής αλληλεγγύης και της 	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.1.2., σελ.10-12 Επισημάνσεις Χ	Α.1.2, σελ. 7	Μπορεί ο εκπαιδευτικός αυτή τη διδακτική ώρα και τις δύο προηγούμενες να τις οργανώσει σε ένα ενιαίο διδακτικό σενάριο με σκοπό να βοηθήσει τους μαθητές να βελτιώσουν την ικανότητα να αλληλεπιδρούν και να διαμοιράζονται με συνομήλικο/	1 ώρα

	συλλογικότητας και να χειριστούν κατάλληλα την καθημερινότητά τους.			ενήλικα, μέσα από απλά καθημερινά γεγονότα ή/και προβλήματα.
 (7) Κοινωνικός περίγυρος − μορφές διαπροσωπικών σχέσεων. 	 (Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) χ Επιπρόσθετα • Να συνειδητοποιήσουν τη σπουδαιότητα του κοινωνικού περίγυρου στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας • Να συνειδητοποιήσουν επίσης ότι ο κοινωνικός περίγυρος είναι ένας βασικός άξονας κοινωνικοποίησης και ανάπτυξης διαπροσωπικών σχέσεων • Να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητα, την ικανότητα για συνεργασία και την προσαρμοστικότητα. • Να αποκτήσουν την ικανότητα να κάνουν σωστές επιλογές στις διαπροσωπικές τους σχέσεις και να αποδέχονται τη διαφορετικότητα, • να αποκτήσουν την ικανότητα να συνάπτουν ισότιμες φιλικές σχέσεις και να συνάπτουν ισότιμες φιλικές δράσεις. • Να ενστερνιστούν τις αρχές ισότητας των δύο φύλων προκειμένου να τις εφαρμόσουν στην οικογένειά τους και στη σχολική τους καθημερινότητα. 	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.1.3, σελ.13-15Επισημάνσεις Χ	Α.1.3., σελ. 8	Οα χρειαστεί ο εκπαιδευτικός να δώσει συνοπτικά την ύλη έτσι ώστε να δοθεί έμφαση σε θέματα σχετικά με: Πολιτισμικές ομάδες και Ρατσισμός: Ταυτότητα και διαφορετικότητα, -ΜΚΟ - Κοινωνική Αλληλεγγύη, Εθελοντισμός, Όμιλοι, Σχολικός συνεταιρισμός Επίσης καλό είναι ο εκπαιδευτικός να ωθήσει τους μαθητές να προβληματισθούν για τα ανθρώπινα δικαιώματα του παιδιού που διέπουν τις διαπροσωπικές σχέσεις με τον κοινωνικό περίγυρο έτσι ώστε οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν τις συνέπειες της εφαρμογής τους στην καθημερινή ζωή, μέσα στην οικογένεια, στο σχολείο και ευρύτερα στην κοινωνία και την αξία τους στην καταπολέμηση προνομίων και διακρίσεων. Αλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: http://www.isotita.gr/ (Γενική Γραμματεία των Φύλων) http://www.antibullyingnetwor k.gr/ (Δίκτυο κατά της βίας στο

				σχολείο). http://www.0-18.gr/ (Συνήγορος του παιδιού – Τα Δικαιώματα του παιδιού).	
• (8) Επικοινωνία (μορφές επικοινωνίας) και προβλήματα – Ο ρόλος των ΜΜΕ και των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας – Η κοινωνικότητα των νέων.	 (Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) Χ Επιπρόσθετα • Να γνωρίσουν τις διάφορες μορφές λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας, έτσι ώστε να γίνουν προσεκτικοί και ενεργοί ακροατές ελέγχοντας τις θετικές ή αρνητικές τους αντιδράσεις. • Να αντιληφθούν τη σημασία της επικοινωνίας και των Τ.Π.Ε. στην καθημερινότητα των εφήβων του 21° αι. • Να ενημερωθούν για τα ΜΜΕ έτσι ώστε να κάνουν μια σωστή διαχείριση, αξιολόγηση και φιλτράρισμα του πληροφοριακού υλικού που καλούνται να διαχειριστούν. • Να ενημερωθούν ότι το Διαδίκτυο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ώστε να ενισχύσει το εχθρικό κλίμα εναντίον συγκεκριμένων ομάδων, όπως επίσης και για τη συγκέντρωση χρημάτων ή την προσέλκυση συμπαθούντων, έτσι ώστε να επιλέξουν την κατάλληλη ασπίδα προστασίας και να γίνουν ενεργοί χρήστες. • Να γνωρίσουν επίσης ότι ο βαθμός εμπλοκής κάθε μέλους με το 	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.1.5, σελ.19-21 Α.1.4, σελ.16-18Επισημάνσεις Χ	Α.1.5, σελ. 10-11 Α.1.4., σελ. 9	Μπορεί ο εκπαιδευτικός τη διδακτική ώρα που θα διαθέσει για το κεφάλαιο Α.1.5 να την οργανώσει σε συνδυασμό με τις δύο προηγούμενες ώρες που αφιερώνονται για την υποενότητα (7) σε ένα ενιαίο διδακτικό σενάριο με σκοπό οι μαθητές να ευαισθητοποιηθούν σε άλλους τρόπους επικοινωνίας (π.χ. μέθοδος Braille, νοηματική, κ.ά) προκειμένου να αποκτήσουν στάσεις και συμπεριφορές ίσης μεταχείρισης ξεκινώντας από τον άμεσο κοινωνικό τους περίγυρο. Επίσης καλό είναι ο εκπαιδευτικός να βοηθήσει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν τη σημαίνει εκφοβισμός και ότι ο εκφοβισμός μπορεί να πάρει διάφορες μορφές, όμως κάθε μέλος μιας κοινότητας έχει το δικό του ρόλο και ευθύνη για την αντιμετώπιση του.	ες

EΦHBIKH YΓΕΙΑ».	ιδιότητά του, όσο και με τη σοβαρότητα που επιδεικνύει, έτσι ώστε κάθε φορά να εκτιμήσουν ανάλογα τη θέση τους. πους δικαιώματα (Your Right to choose: Μάθε να επιλέγεις online - http://bit.ly/29T7rYl) από το www.youth-health.gr «MAZI ΓΙΑ ΤΗΝ
-----------------	--

ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ 1η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οι αντίστοιχες ενότητες Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και της Β΄ επικοινωνίας και οι σε εκπαιδευτικού με βάση το ΦΕΚ 2296/23-10-2015.
Επιπρόσθετα προτείνονται:

• Καταινισμός ιδεύν

- Παιχνίδι, «Οι κρυμμένες λέξεις πίσω από την εικόνα»:
   Δημιουργία μιας ζωγραφιάς, ενός σκίτσου, ενός κόμικ ή ενός γκράφιτι από τους μαθητές και προσπάθεια ανάλυσής του από τους συμμαθητές,
- Δημιουργία ψηφιακής αφήγησης από τους μαθητές με σκοπό να προκαλέσουν συναισθήματα ή/και να επηρεάσουν τους μαθητές τους σε κάποιο κοινωνικό θέμα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015

Συνίστανται ερευνητικές – βιωματικές μέθοδοι που καλλιεργούν τις ικανότητες της ενσυναίσθησης και της επικοινωνίας και οι οποίες αξιοποιούν αντίστοιχες τεχνικές. Η ενότητα προσφέρεται επίσης για χρήση και εφαρμογή εργαλείων web 2.0. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι:

- Καταιγισμός ιδεών σχετικά με το θεσμό της οικογένειας με βάση τα βιώματα των μαθητών για τον καθορισμό των τύπων της οικογένειας και της συγγένειας, καθώς και του ρόλου της οικογένειας.
- Ερωταποκρίσεις και ημιδομημένος διάλογος που θα επιτρέψουν την πληρέστερη έκφραση των μαθητών και την εμπέδωση των χαρακτηριστικών της σύγχρονης οικογένειας.
- Αναζήτηση υλικού (από το διαδίκτυο ή άλλες πηγές) για την ιστορική εξέλιξη της οικογένειας σε διάφορες ιστορικές περιόδους και παρουσίαση στην τάξη από τους μαθητές ή/και μελέτη ιστορικών κειμένων, έργων τέχνης κ.λπ. που αποτυπώνουν την εξέλιξη του θεσμού, την οργάνωση της οικογενειακής ζωής, το ρόλο και τις σχέσεις των μελών της οικογένειας (σχέσεις των συζύγων, θέση της γυναίκας, ο ρόλος των ηλικιωμένων κ.λπ.).
- Σχέδιο Εργασίας: «Τα λαογραφικά του Παραδοσιακού Γάμου» (βλ. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τ.12 (2007), σσ. 36-48).
- Σχέδιο Εργασίας: «Η καθημερινή ζωή στη βυζαντινή αυλή» (βλ. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τ.10 (2005), σσ. 99-114).
- Μελέτη στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη γεννητικότητα, τη γαμηλιότητα και τον αριθμό των διαζυγίων στη χώρα μας ώστε να εντοπιστούν και να σχολιαστούν τα χαρακτηριστικά της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας.
- Μελέτη της οικογένειας στο χώρο και το χρόνο. Παράθεση πηγών από τον εκπαιδευτικό ή από τους μαθητές μετά από αναζήτηση στο διαδίκτυο και σχολιασμός από τους μαθητές των αιτίων σύγκλισης μεταξύ αγροτικής και

		αστικής οικογένειας, καθ και πολιτισμούς.	ώς ή/και των κοινών κα	αι ιδιαίτερων χαρακτη _ι	ριστικών της οικογένειας σε διάφ	ορους λαούς	
	 Ενδείκνυται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος, π.χ. οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες. Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε ομάδα από μια κάρτα που αναγράφει έναν από τους διαφορετικούς τύπους οικογένειας- μορφές συμβίωσης. Οι μαθητές αναλαμβάνουν τους ρόλους των μελών της οικογένειας που περιγράφει η κάρτα τους και παρουσιάζουν διαδοχικά στην τάξη τα χαρακτηριστικά της, τις σχέσεις των μελών, τις πιθανές δυσκολίες κ.λπ. 						
	 Προσέγγιση της έννοιας της υποκατάστασης των γονέων μέσω αναζήτησης πληροφοριών και έκφραση απόψεων επί του θέματος. Σημειώνεται ότι η υποκατάσταση των γονέων μπορεί να προσεγγιστεί και μέσα από τη μελέτη περίπτωσης με πραγματικά ή υποθετικά παραδείγματα, ανάλογα με την κρίση του καθηγητή. 						
		 Μελέτη και επίλυση από σχέσεις των μελών της. 	τους μαθητές ενός προ	οβλήματος από την κα	θημερινότητα μιας οικογένειας α	σχετικά με τις	
		 Διατύπωση κανόνων που (Συμβόλαιο τάξης). 	ο διέπουν τις διαπροσω	υπικές σχέσεις και διει	υκολύνουν την εύρυθμη λειτουρ	γία της τάξης	
	 Παιχνίδι παντομίμας σχετικά με τη μη λεκτική επικοινωνία και δημιουργία βιωματικού δρώμενου σχετικά με τη λεκτική επικοινωνία. 						
	 Παράθεση επιχειρημάτων από τους μαθητές με τη μορφή αντιπαράθεσης (debate) σχετικά με την επίδραση των ΜΜΕ στη ζωή μας. 						
		• Δημιουργία μιας ζωγραφιάς, ενός σκίτσου, ενός κόμικ ή ενός γκράφιτι από τους μαθητές σχετικά με την ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο (με αξιοποίηση εργαλείων web 2.0).					
		• Ημιδομημένος διάλογος σ	σχετικά με την ορθή χρι	ήση του διαδικτύου και	ι τους ενδεχόμενους κινδύνους στ	η χρήση του.	
		• Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναπτύξουν συνεργασί			τό τον ειδικό» και στο πλαίσιο το	ου μαθήματος	
		• Η ενότητα προσφέρεται γ	ια χρήση και εφαρμογή	εργαλείων web 2.0.			
2 ^H ENOTHTA	ΣΚΟΠΟΣ: Αυτονομία	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015		
Οικονομικά της Οικογένειας	ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: Παραγωγή, κατανάλωση, παραγωγικοί συντελεστές,	Κεφάλαιο 2 (σελ. 22-30) του ισχύοντος σχολικού	2015 Αντίστοιχες ασκήσεις του	2015 Εργαστηριακή άσκηση 2.3 (σελ.	(Προστασία του καταναλωτή/ νομολογία:) http://www.synigoroskat	4 ΩΡΕΣ	

	σύστημα, αλληλεπίδραση, μεταβολή, άτομο-σύνολο (ομάδα), οικογένεια, οικιακή παραγωγή, προϋπολογισμός, ομοιότητα- διαφορά, χώρος, χρόνος, διαφήμιση ΣΤΟΧΟΣ: Γνωρίζω και εφαρμόζω οικονομικές έννοιες στην καθημερινότητά μου	εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Α' και Ενότητα 4.2 (σελ. 34-36) της Β' Γυμνασίου.	τετραδίου εργασιών Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και της Β΄ (σελ. 20-21) Γυμνασίου. (σελ. 12-17)	17) του εργαστηριακού οδηγού της Β΄ Γυμνασίου.	<u>analoti.gr/stk_nomologia.</u> <u>html#nom8</u> (αειφορική κατανάλωση): <u>http://www.ekpizo.gr</u>	
• (1) Οικονομικοί πόροι (παραγωγικοί συντελεστές, οικιακή παραγωγή, το οικονομικό πρόβλημα).	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Οι μαθητές/-τριες να αντιληφθούν τη σημασία των οικονομικών πόρων και το ρόλο της οικογένειας — νοικοκυριού ως οικονομικής μονάδας. - Να εξοικειωθούν με τη σχετική ορολογία και να κατανοήσουν ότι οι οικονομικοί πόροι είναι περιορισμένοι.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.2.1., σελ. 22-24	Α.2.1, σελ.12-13		Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: A videoconference on tolerance https://www.etwinning.net/en/pub/collaborate/kits/det ail.cfm?id=14&klang=en&lan g=en Carpe nuntium: Catch the News https://www.etwinning.net/en/pub/collaborate/kits/det ail.cfm?id=761&klang=en⟨=en (Υποδειγματικά έργα της πλατφόρμας eTwinning)	1 ώρα
 (2) Ο οικονομικός ρόλος της οικογένειας (κατηγορίες αγαθών, ο ρόλος της διαφήμισης, η σημασία της έρευνας αγοράς). 	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να κατανοήσουν την έννοια του οικογενειακού προϋπολογισμού και τις πηγές του οικογενειακού εισοδήματος.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.2.2., σελ.25-27	Α.2.2., σελ. 14-15		Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: Population and people in Europe https://www.etwinning.net/en/pub/collaborate/kits/det ail.cfm?id=11&klanq=en&lan q=en	1 ώρα

• (3) Οικογενειακό εισόδημα και οικογενειακός προϋπολογισμός (πηγές εισοδήματος, κατανομή του εισοδήματος, προσδιοριστικοί παράγοντες της κατανάλωσης, σύστημα πληρωμών, τρόποι αγορών).	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να αντιληφθούν την έννοια του χρήματος και τη λειτουργία του, ως μέσου συναλλαγών, και να ενημερωθούν για τους διάφορους τρόπους πληρωμής και πραγματοποίησης των αγορών. - Να αποκτήσουν δεξιότητες διαχείρισης των οικονομικών τους και να κάνουν ορθολογικές επιλογές ώστε να πραγματοποιούν συναλλαγές με ασφάλεια.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Β.4.2, σελ. 34-36 Α.2.3, σελ. 28-30	Β.4.2, σελ.20-21 Α.2.3, σελ.16-17	Β. Ασκ. 2., σελ 12-17	(Υποδειγματικά έργα της πλατφόρμας eTwinning) Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: http://aesop.iep.edu.gr/node/14613 (Υποδειγματικό έργο της πλατφόρμας Αίσωπος) https://www.etwinning.net/en/pub/collaborate/kits/detail.cfm?id=941&klang=en⟨=en Comic characters in eTwinning, Pek the flea (υποδειγματικό έργο της πλατφόρμας eTwinning)	2 ώρες
E	ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ 2η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ		N	ΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015	TIKOY	
Γυμνασίου αφού λη	ητες Οικιακής Οικονομίας της Α' και της Β' φθούν υπόψη οι δραστηριότητες του άση το ΦΕΚ 2296/23-10-2015.					

		των παραγωγικών συντ Στη συγκεκριμένη ενότι καθώς και η προβολή σ Παράθεση επιχειρημάτ καταναλωτική συμπερισ	ελεστών) και από την ητα μπορεί να χρησιμ χετικών βίντεο συνοδ ων (debate) σχετικά μ φορά.	ν πλευρά του νοικοκυριο μοποιηθεί και το παιχνίδ δευόμενα από φύλλα εργ με τη χρησιμότητα της δι	υρά μιας επιχείρησης (π.χ. αύξης ύ (π.χ. αγορά διαρκών αγαθών). δι ρόλων ως εναλλακτική διδακτ γασίας. ιαφήμισης και τους τρόπους που τικές επισκέψεις σε επιχειρήσε	τική μέθοδος, ι επιδρά στην
Зн епотнта	ΣΚΟΠΟΣ: Αυτονομία ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: Διαιτολογία, τροφή, τρόφιμα, συστατικά, σύστημα, διατροφική συμπεριφορά, διαιτητικές συνήθειες, αλληλεπίδραση, μεταβολή, άτομο-σύνολο (ομάδα), διαφορά- ομοιότητα, διαφορετικότητα, χώρος, μεσογειακή διατροφή, ποιότητα ζωής, υγεία	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Κεφάλαιο 3 (σελ. 31-62) του ισχύοντος σχολικού εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Α΄ Γυμνασίου. Ενότητες 5.3-5.9 (σελ. 49-65) του σχολικού εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Β΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23- 10-2015 Αντίστοιχες ενότητες του τετραδίου εργασιών Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και Β΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Εργαστηριακές ασκήσεις 1-10 (σελ. 6-21) του εργαστηριακού οδηγού της Α΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 (διατροφή, ασφάλεια τροφίμων): http://www.efet.gr/portal/pa ge/portal/efetnew/consumers /consumers_info	15 ΩΡΕΣ
• (1) Τροφή και τρόφιμα (στόχοι υγιεινής διατροφής, ανθυγιεινές διατροφικές συνήθειες, νόσοι φθοράς, παράγοντες που επηρεάζουν τις	ΣΤΟΧΟΣ: Επιζητώ ποιότητα ζωής (Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Οι μαθητές/-τριες να συνειδητοποιήσουν την σπουδαιότητα της διατροφής για την επιβίωση, την ανάπτυξη και την υγεία. - Να αναπτύξουν στάσεις και δεξιότητες ζωής σχετικά με την υγιεινή διατροφή και τη σχέση της με τη σωματική και την ψυχική ισορροπία. - Αποκτήσουν συνήθειες (διατροφή, φυσική δραστηριότητα) που θα βοηθήσουν να βελτιωθεί η υγεία και η ευεξία τους.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.3.1., σελ.31-35	Α.3.1., σελ.18-20	Α. Ασκ. 1, σελ. 6-7	Ο εκπαιδευτικός να επισημάνει το ρόλο της εποχικότητας και τη σημασία της στη βιώσιμη κατανάλωση. Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: Cooking and Culture https://www.etwinning.net/en/pub/collaborate/kits/det ail.cfm?id=104&klang=en&l	1 ώρα

διατροφικές συνήθειες).				ang=en The use of digital comics: Topic 2: Healthy Eating https://www.etwinning.net/ en/pub/collaborate/kits/det ail.cfm?id=407&klang=en&l ang=en (Υποδειγματικά έργα της πλατφόρμας eTwinning)	
(2) Ομάδες Τροφίμων (Γάλα & γαλακτοκομικά Φρούτα & χορταρικά Δημητριακά & ψωμί Κρέας-ψάρι-όσπρια Λίπη & έλαια Γλυκίσματα — ροφήματα — ποτά).	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να κατανοήσουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τις διατροφικές μας επιλογές και να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τα τρόφιμα, την ομαδοποίησή τους και τις κατάλληλες επιλογές τροφίμων.	Α.3.2. , σελ. 21- 22 Α.3.3., σελ. 23-24 Α.3.4. , σελ.25-26 Α.3.5., σελ. 27-28 Α.3.6. , σελ. 29-30 Α.3.7., σελ. 31-32 Α.3.8., σελ. 33-4	Α. Ασκ. 2, σελ. 8 Α. Ασκ. 3, σελ. 9-10 Α. Άσκ. 4 σελ. 11 Α. Ασκ. 5, σελ. 12 Α. Ασκ. 7, σελ. 14-15	Ο εκπαιδευτικός μπορεί να μελετήσει τις ομάδες τροφίμων σχεδιάζοντας ένα διδακτικό σενάριο σε συνδυασμό με τα θρεπτικά συστατικά. Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: http://aesop.iep.edu.gr/node/14601 (πλατφόρμα Αίσωπος) http://aesop.iep.edu.gr/node/13149 (πλατφόρμα Αίσωπος-Βέλτιστο έργο) http://photodentro.edu.gr/photodentro/kef2 food pyramid 550 400/ (Φωτόδεντρο, Διαδραστικό οδηγός διατροφής: τροφική αλυσίδα, ενυδάτωση οργανισμού). http://photodentro.edu.gr/jspui/handle/8521/3096 (Φωτόδεντρο, Διαδραστικό -	6 ώρες

				βιοτεχνολογία-ψωμί). http://photodentro.edu.gr/j spui/handle/8521/3095 (Φωτόδεντρο, Διαδραστικό - βιοτεχνολογία - κρασί). http://photodentro.edu.gr/j spui/handle/8521/3089 (Φωτόδεντρο, Διαδραστικό - βιοτεχνολογία - γιαούρτι).	
• (3) Θρεπτικά Συστατικά (Πρωτεΐνες, Υδατάνθρακες, Διαιτητικές ίνες, Λιπίδια, Βιταμίνες, Ανόργανα στοιχεία, Νερό).	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) Χ	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Β.5.3. , σελ. 49-51 Β.5.4., σελ. 52-54 Β.5.5., σελ. 55-56 Β.5.6., σελ. 56-59 Β.5.7. , σελ. 60-62 Β.5.8, σελ. 63-64 Β.5.9., σελ. 65	B.5.3. , σελ. 26 B.5.4., σελ. 27 B.5.5., σελ. 28 B.5.6., σελ. 29-30 B.5.7., σελ. 31-32 B.5.8, σελ. 33-34 B.5.9., σελ. 35	Ο εκπαιδευτικός μπορεί να μελετήσει τα θρεπτικά συστατικά σχεδιάζοντας ένα διδακτικό σενάριο σε συνδυασμό με τις ομάδες τροφίμων.	6 ώρες

• (4) Σχεδιασμός Γευμάτων (μεσογειακή διατροφή, διαιτολόγια, κύρια και ενδιάμεσα γεύματα, υγιεινά σνακ κ.λπ.).	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να αποκτήσουν γνώσεις για δίαιτες και διαιτολόγια και να κατανοήσουν τη σημασία της ισορροπημένης διατροφής, που βασίζεται στην ποικιλία τροφών και στον έλεγχο της ποσότητας κατανάλωσης. - Να ασκηθούν στο πώς μπορούν να φτιάξουν το ατομικό τους διαιτολόγιο και να σχεδιάζουν γεύματα. - Να είναι ικανοί να παρατηρούν, να ερευνούν, να συνεργάζονται και να μεταφέρουν χρήσιμες πληροφορίες στην οικογένειά τους. - Να αντιληφθούν τη σημασία της υγιεινής διατροφής για την πρόληψη σοβαρών προβλημάτων υγείας που προκαλούν νοσηρότητα και θνησιμότητα στον πληθυσμό.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α3.9., σελ. 59-62	Α3.9., σελ. 35-36	Α. Ασκ. 6, σελ. 13 Α. Ασκ. 8, σελ. 16-17 Α. Άσκ. 9, σελ. 18-19 Α. Άσκ. 10, σελ. 20-21		2 ώρες		
E	ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ 3 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ		ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015					
Γυμνασίου αφού ε εκπαιδευτικού με βο Επιπρόσθετα προτεί - Αν ο εκπαιδε ας μην εστιά Γυμνασίου) Μια ενδιαφε	Οι αντίστοιχες ενότητες Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και της Β΄ Γυμνασίου αφού ληφθούν υπόψη οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού με βάση το ΦΕΚ 2296/23-10-2015. Επιπρόσθετα προτείνονται τα εξής: - Αν ο εκπαιδευτικός επιλέξει να κάνει τη προσομοίωση, ας μην εστιάσει στον υπολογισμό των θερμίδων. (Υλη Β΄		μιουργούν τα φαινόμ ς συγκεντρώνουν π υνθετικές εργασίες π α ενός επιτραπέζιου νδείκνυται επίσης η χ ρεπτικών συστατικών	μενα της παχυσαρκίας και ιληροφορίες και υλικό γ ιου παρουσιάζουν στην τό παιχνιδιού γνώσεων σχετ (ρήση εφαρμογών web 2.0 ν των τροφίμων και ένταξη διατροφής (π.χ. συχνότη	ια τις ομάδες τροφίμων και ξη. ικά με τις ομάδες τροφίμων κα	τα θρεπτικά u τα θρεπτικά οφίμων.		

		 Ημιδομημένος διάλογο Προσομοίωση: Οι μαθη διατροφής για ένα συμη Επίδειξη απλών πειραμ 	ητές μπαίνουν στο ρόλ μαθητή τους, αφού πρ	ο ενός διαιτολόγου κα ώτα λάβουν υπόψη τις	αι δημιουργούν ένα εβδομαδιαία	ο πρόγραμμα
4Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	ΣΚΟΠΟΣ: Αυτονομία ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: Υγεία, πρόληψη, σύστημα, αλληλεπίδραση, μεταβολή, άτομο-σύνολο (ομάδα), Επίπεδα: Άτομο – Οικογένεια - Κοινωνία ΣΤΟΧΟΣ: Επιζητώ ποιότητα ζωής	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Κεφάλαιο 4 (σελ. 63-78) του ισχύοντος σχολικού εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Α' και Κεφάλαιο 9 (σελ. 117- 126) της Β' Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Αντίστοιχες ασκήσεις του τετραδίου εργασιών Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και Β΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Εργαστηριακές ασκήσεις 11-15 (σελ. 22-31) του εργαστηριακού οδηγού της Α΄ Γυμνασίου και 10, 11 (σελ. 42-47) της Β΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 (Ερευνητικό πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής): http://www.ektepn.gr/Documents/PDF/Cover.pdf (Πρώτες Βοήθειες): http://www.schoolhealth.gr/ene_firstaid/index.htm [(Πίνακες με στατιστικά δεδομένα για τα επίπεδα υγείας, δείκτες νοσηρότητας, τα ατυχήματα κλπ): http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE	8 ΩΡΕΣ
• (1) Ατομική υγιεινή (καθαριότητα, φροντίδα και περιποίηση του σώματος) – Στοματική Υγεία.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Οι μαθητές/-τριες να αποκτήσουν δεξιότητες καθημερινής φροντίδας του σώματος, να είναι ικανοί να διαχειρίζονται το άγχος, την κόπωση, τον εκνευρισμό, για την προσωπική και οικογενειακή τους ευημερία. - Να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους και τον αυτοέλεγχο με σκοπό τη λήψη σωστών	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α4.1., σελ. 63-65 - Α4.2., σελ. 66-67 -	Α4.1., σελ. 37-38 Α4.2., σελ. 39	Α. Άσκ. 11, σ. 22-23	Ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρουσιάσει συνοπτικά τις απαραίτητες γνώσεις σε θέματα ατομικής υγιεινής. (Σε περίπτωση που ο εκπαιδευτικός αντιληφθεί ότι οι μαθητές του παρουσιάζουν σημαντικά κενά γνώσεων σε παρόμοια	1 ώρα

	αποφάσεων			θέματα, τότε μπορεί να	
	_			αφιερώσει 2 ώρες,	
				αλλάζοντας κατά τη δική του	
				κρίση την αναλογία των	
				ωρών που αντιστοιχούν	
				σύμφωνα με το ΦΕΚ 2296/	
				23-10-2015 στη	
				συγκεκριμένη ενότητα.	
				Άλλες πηγές που μπορεί να	
				αξιοποιηθούν:	
				Health4life	
				https://www.etwinning.net/	
				en/pub/collaborate/kits/det	
				ail.cfm?id=1102&klang=en&l	
				ang=en	
				<u>(Υποδειγματικό έργο της</u>	
				πλατφόρμας eTwinning)	
	4	100 1 0 0 0 1			
 (2) Κάπνισμα – 	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015)	(βλ. έκθεση αξιολόγησης		Άλλες πηγές που μπορεί να	
Αλκοόλ	- Να συνειδητοποιήσουν τις συνέπειες της	με κωδικό ΟΠΣ:295450)		αξιοποιηθούν:	2 ώρες
Φαρμακευτικές	εξάρτησης από το κάπνισμα και το αλκοόλ και	Α4.3., σελ. 68-70 -	Α4.3., σελ. 40	http://europa.eu/legislation	Σ ωρος
Ουσίες –	να αναπτύξουν αντίσταση στις εξαρτήσεις.	Β.9.1., σελ. 117-119	Β.9.1., σελ. 55-56	summaries/public health/i	
Ναρκωτικά.			,	ndex el.htm (Ε.Ε. & Δημόσια	
Ναρκωτικά.				<u>Υγεία).</u>	
				http://aesop.iep.edu.gr/nod	
				<u>e/14617</u>	
				(Υποδειγματικό έργο της	
				πλατφόρμας Αίσωπος)	
				https://www.etwinning.net/	
				en/pub/collaborate/kits/det	
				ail.cfm?id=821&klang=en&la	
				<u>ng=en</u>	
				(ICT, You & Me	
				Υποδειγματικό έργο της	
				πλατφόρμας eTwinning)	
		1		πλατψυρμάς ετ Willining)	

				T	1	
(3) Ατυχήματα στο σπίτι και σε δημόσιους χώρους.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να αποκτήσουν γνώσεις απαραίτητες για την αποφυγή, πρόληψη και αντιμετώπιση πιθανών ατυχημάτων στο σπίτι, στους χώρους παιχνιδιού, εργασίας, στο δρόμο και αλλού.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α4.5., σελ. 73-75	Α.4.5., σελ. 42-43	Α. Άσκ. 13, σ. 26-27	Ο εκπαιδευτικός να αναφερθεί σε ατυχήματα από ανθρώπινη αμέλεια, π.χ. θερμοπληξία νηπίου σε αυτοκίνητο.	1 ώρα
 (4) Ατυχήματα στο δρόμο – κυκλοφοριακή αγωγή. 	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να ασκηθούν στην κυκλοφοριακή αγωγή και να αναπτύξουν δεξιότητες αντιμετώπισης των έκτακτων καταστάσεων με ψυχραιμία και αυτοπεποίθηση.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α4.6. , σελ. 76-78	Α4.6. , σελ. 44-45	Α. Άσκ. 14, σ. 28-29 Α. Άσκ. 15, σ. 30-31		1 ώρα
• (5) Φαρμακείο – φάρμακα.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τα φάρμακα και τη σωστή χρήση τους, αλλά και σχετικά με την έγκαιρη αντιμετώπιση ατυχημάτων και την παροχή των πρώτων βοηθειών.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.4.4., σελ. 71-72	Α.4.4., σελ.41	Α. Άσκ. 12, σ. 24-25 Β. Άσκ.9, σελ. 39-41 Β. Άσκ.10, σ. 42-44		1 ώρα
• (6) Πρώτες βοήθειες.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να διαμορφώσουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές προς τους πάσχοντες και τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Β.9.2. , σελ. 120-123	Β.9.2. , σελ. 57		Οι πίνακες στις σελ. 121-123 να χρησιμοποιηθούν για συζήτηση στην τάξη	1 ώρα
 (7) Φυσικές καταστροφές (πρόληψη και μέτρα προστασίας σε περίπτωση σεισμού, πυρκαγιάς κ.λπ.). 	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να ασκηθούν σε εφαρμογές για έκτακτες περιπτώσεις, όπως σεισμός, πλημμύρες, πυρκαγιές.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Β.9.3., σελ. 124-126	Β.9.3., σελ. 58			1 ώρα

	ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ 4η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015					
Οι αντίστοιχες ενότητες Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και της Β΄ Γυμνασίου αφού ληφθούν υπόψη οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού με βάση το ΦΕΚ 2296/23-10-2015.		μαθητών και συζήτηση Συνέντευξη από ειδικού Ημιδομημένος διάλογο Δημιουργία διαφημιστι των ναρκωτικών (με αξι Παιχνίδι ρόλων, όπου ο περίγυρου σχετικά με τι Δημιουργία ενός «Κανο Παιχνίδι γνώσεων σχε αναφέρονται σε ποδηλο Αναζήτηση πληροφορισσχολείου.	έσω ερωτηματολογίου των αποτελεσμάτων σύς σε θέματα αγωγής Υ ς για τους μύθους και εικού σποτ ή αφίσας για ισοκίηση εργαλείων και εικού σποτ ή αγωγάς για υποίηση εργαλείων και μαθητές αναπτύσσο ο κάπνισμα, την καταν εικά με την κυκλοφοάτες. ών και έρευνα σχετικό οηθειών από ειδικούς ερούς σχεδίου αντιμετα λυσης προβλήματος σε για θέματα Υγείας συ	ο στα πλαίσια της τά την ολομέλεια της τάξη γείας (π.χ. οδοντίατρος τις αλήθειες σχετικά με α την προβολή μηνύμα εφαρμογών web 2.0) υν τους τρόπους αντίσ άλωση αλκοόλ και τη χυχημάτων για το χώρο το με το τι φάρμακα θο του ΕΚΑΒ ή του Ερυθρού υπισης έκτακτων κατας εθέματα που αφορούν νοδευόμενα από φύλλ	ς). ε το κάπνισμα, το αλκοόλ και τα ε το κάπνισμα, το αλκοόλ και τα ε ιατος κατά του καπνίσματος, το). τασης απέναντι στις επιρροές το χρήση ναρκωτικών. του σχολείου» από τους μαθητέ είτερη έμφαση σε σήματα και α πρέπει να περιλαμβάνει το φού Σταυρού στους μαθητές. στάσεων (π.χ. σεισμός, πυρκαγιόν προβλήματα Υγείας. ο εφαρμογής.	ναρκωτικά. ου αλκοόλ και ου κοινωνικού ς. οδηγίες που αρμακείο του	
5н епотнта Катоікіа	ΣΚΟΠΟΣ: Αυτονομία ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: Ανθρωπογενές περιβάλλον, διαχείριση, κατοικία, σύστημα, αλληλεπίδραση, μεταβολή, άτομο-σύνολο (ομάδα), ομοιότητα-	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Κεφάλαιο 5 (σελ. 79-89) του ισχύοντος σχολικού εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10- 2015 Αντίστοιχες ασκήσεις του τετραδίου	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10- 2015	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Εργαστηριακές ασκήσεις 16, 17, 18 (σελ. 32-37) του εργαστηριακού οδηγού της Α΄ Γυμνασίου.	5 ΩΡΕΣ	

	διαφορά, χώρος, χρόνος , υγεία ΣΤΟΧΟΣ: Διαχειρίζομαι το ανθρωπογενές μου περιβάλλον	Ενότητες 1.4 (σελ.14-15) και 6.4 (σελ. 87-89) της Β' Γυμνασίου.	εργασιών Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και Β΄ Γυμνασίου.		(Παραδοσιακοί οικισμοί και διατηρητέα κτήρια): http://www.ypeka.gr/?tabid= 382 http://estia.minenv.gr/	
• (1) Η κατοικία και η σημασία της για τον άνθρωπο.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Οι μαθητές/-τριες να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της κατοικίας για τον άνθρωπο.	βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.5.1. , σελ. 79-80	Α.5.1. , σελ. 46		Να τονιστεί η σχέση της κατοικίας με το φυσικό περιβάλλον και η έννοια του ενεργειακού αποτυπώματος μιας κατοικίας.	1 ώρα
					Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: R.I.V.E.R https://www.etwinning.net/e n/pub/collaborate/kits/detail. cfm?id=1108&klang=en&lan g=en (Υποδειγματικό έργο της πλατφόρμας eTwinning)	
 (2) Ιστορική εξέλιξη της κατοικίας. 	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να ερευνήσουν την ιστορική εξέλιξη καθώς και την σπουδαιότητα της παραδοσιακής κατοικίας και τη σημασία διατήρησής της.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.5.2., σελ. 81-83	Α.5.2., σελ. 47	Α. Ασκ. 16, σ. 32-35	Καλό θα ήταν ο εκπαιδευτικός να σχεδιάσει μία πολυπολιτισμική προσέγγιση για το θέμα και ειδικότερα στην περίπτωση που υπάρχουν μαθητές από άλλες χώρες. Το μάθημα μπορεί να γίνει πιο βιωματικό με παρουσιάσεις κατοικιών από άλλες χώρες παλαιότερα και τώρα.	1 ώρα
 (3) Η ελληνική παραδοσιακή κατοικία - Ελληνική λαϊκή 	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να κατανοήσουν τη σημασία της λαϊκής τέχνης και της παράδοσης στον τομέα της κατοικίας και να καλλιεργήσουν την	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.5.3. , σελ. 84-86 Β.1.4., σελ. 14-15	Α.5.3. , σελ. 48 Β.1.4., σελ. 9	Α. Ασκ. 17, σ. 34-35		1 ώρα

τέχνη.	καλαισθησία τους.							
 (4) Τύποι και μορφές κατοικίας Η κατοικία στο αγροτικό και στο αστικό περιβάλλον. 	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να μελετήσουν τους κύριους τύπους και μορφές της κατοικίας στο αστικό και αγροτικό περιβάλλον.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.5.4., σελ. 87 Β.6.4., σελ. 87-89	Α.5.4., σελ. 50 Β.6.4., σελ. 45		Επίσης οι μαθητές θα μπορούσαν να μελετήσουν τη συγκεκριμένη ενότητα και διαθεματικά σε συνδυασμό με το μάθημα της Γεωγραφίας και της Τεχνολογίας.	1 ώρα		
• (5) Λειτουργικότητα και αισθητική της κατοικίας.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Να αντιληφθούν τη σημασία της λειτουργικότητας, της άνεσης, του σεβασμού προς το περιβάλλον και της αισθητικής του χώρου και της υγιεινής της κατοικίας.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.5.5., σελ. 88-89	Α.5.5., σελ. 51	Α. Ασκ. 18, σ. 36-37	Αλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: R.I.V.E.R (έργο eTwinning) https://www.etwinning.net/ en/pub/collaborate/kits/det ail.cfm?id=1108&klang=en&l ang=en	1 ώρα		
F	 ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ 5η ΕΝΟΤΗΤΑ:			ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΕΚ				
	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ		2296/ 23-10-2015					
Οι αντίστοιχες ενότητες Οικιακής Οικονομίας της Α' και της Β' Γυμνασίου αφού ληφθούν υπόψη οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού με βάση το ΦΕΚ 2296/23-10-2015.		 Καταιγισμός ιδεών και ημιδομημένος διάλογος για τις ανάγκες που ικανοποιεί η κατοικία και τη σημασία της για τον άνθρωπο. Συλλογή εικόνων σχετικά με την ιστορική εξέλιξη της κατοικίας ανά τους αιώνες και παρουσίασή τους στην τάξη (και με την αξιοποίηση εργαλείων web 2.0). 						
		• Μελέτη των χαρακτηριστικών της ελληνικής παραδοσιακής κατοικίας μέσα από φωτογραφικό υλικό και των στοιχείων της ελληνικής λαϊκής τέχνης. Οι μαθητές σε ομάδες αναζητούν μέσω διαδικτύου ή/και άλλων πηγών						

		πληροφορίες και υλικ διάφορες περιοχές της			ής κατοικίας (παραδοσιακών ην τάξη.	οικισμών) σε	
		• Συζήτηση σε ομάδες για την επίδραση της κατοικίας στο περιβάλλον. Διερεύνηση της αναγκαιότητας ύπαρξης πολιτικών για τη διαφύλαξή τους (διατηρητέα κτίρια και φυσιογνωμία των πόλεων, διατηρητέοι οικισμοί κ.λπ.).					
		• Σχεδιασμός κατοικίας σε αστικό ή αγροτικό περιβάλλον ή κατασκευή μακέτας οικίας, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της λειτουργικότητας, της αισθητικής, της υγιεινής και του βιοκλιματικού σχεδιασμού των κτιρίων.					
		• Συνεντεύξεις και καταγραφές με θέμα «αφηγήσεις ζωής» γύρω από το πατρικό σπίτι.					
6η ΕΝΟΤΗΤΑ Ενδυμάσια	ΣΚΟΠΟΣ: Αυτονομία ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: Ανθρωπογενές περιβάλλον, διαχείριση, ενδυμασία, αλληλεπίδραση, μεταβολή, άτομο-σύνολο (ομάδα), ομοιότητα-διαφορά, χώρος, χρόνος, διαφήμιση, υγεία ΣΤΟΧΟΣ: Διαχειρίζομαι το ανθρωπογενές μου περιβάλλον	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Κεφάλαιο 6 (σελ. 90-97) του ισχύοντος σχολικού εγχειριδίου Οικιακής Οικονομίας της Α΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Ασκήσεις (σελ. 52-55) του τετραδίου εργασιών Οικιακής Οικονομίας της Α΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 Εργαστηριακή άσκηση 19 (σελ. 38-39) του εργαστηριακού οδηγού της Α΄ Γυμνασίου.	Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015 (Στοιχεία παραδοσιακών ενδυμασιών): http://www.lykeionellinidon. gr/lyceumportal/	4 ΩΡΕΣ	
• (1) Η ενδυμασία και η σημασία της για τον άνθρωπο (παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη της ενδυμασίας).	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) - Οι μαθητές/-τριες να συνειδητοποιήσουν την επίδραση της ενδυμασίας στην υγεία, την προσωπικότητα και την αισθητική. - Να συνδέσουν την εξέλιξη στη μόδα και με παράγοντες κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς κ.ά.	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α.6.1., σελ. 90-91	Α.6.1., σελ. 52-53			1 ώρα	
• (2) Ιστορική	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015)	(βλ. έκθεση αξιολόγησης			Θα μπορούσε ο εκπαιδευτικός να «δει» την		

εξέλιξη της ενδυμασίας – η ελληνική παραδοσιακή ενδυμασία (χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ενδυμασίας).	 - Να αποκτήσουν γνώσεις για την ενδυμασία και την ιστορική της εξέλιξη, για την ελληνική παραδοσιακή ενδυμασία, τους τύπους ενδυμασίας, τις πρώτες ύλες, καθώς και για τα κριτήρια επιλογής και την υγιεινή της ενδυμασίας. - Να γνωρίσουν την πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας και άλλων χωρών και να αναπτύξουν ικανότητες για εκτίμηση του ωραίου, του λειτουργικού και του οικονομικού. 	με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α6.2., σελ. 92-94	Α.6.1., σελ. 54		υποενότητα (2) συνδυαστικά με την υποενότητα (3) στο πλαίσιο ενός διδακτικού σεναρίου. Άλλες πηγές που μπορεί να αξιοποιηθούν: Couples in Art https://www.etwinning.net/en/pub/collaborate/kits/det ail.cfm?id=261&klanq=en⟨=en	1 ώρα
• (3) Τύποι ένδυσης (μόδα, ενδυμασία, σημειολογία κ.λπ.) – πρώτες ύλες – κριτήρια επιλογής και υγιεινή της ενδυμασίας.	(Με βάση το ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015) Χ	(βλ. έκθεση αξιολόγησης με κωδικό ΟΠΣ:295450) Α6.3., σελ. 95-97	Α.6.1., σελ. 55	Α. Άσκ. 19, σ. 38-39	Θα μπορούσε ο εκπαιδευτικός να σχεδιάσει μία πολυπολιτισμική προσέγγιση για το συγκεκριμένο θέμα. Ειδικότερα στην περίπτωση που υπάρχουν στην τάξη του μαθητές από άλλες χώρες. Μπορεί επίσης το μάθημα να γίνει πιο βιωματικό με παρουσιάσεις ενδυμασιών στην Ελλάδα, αλλά σε άλλες χώρες.	2 ώρες
ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ 6η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ		ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΕΚ 2296/ 23-10-2015				
Οι αντίστοιχες ενότητες Οικιακής Οικονομίας της Α΄ και της Β΄ Γυμνασίου αφού ληφθούν υπόψη οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού με βάση το ΦΕΚ 2296/23-10-2015.		της σημασίας της ενδυμ • Καταιγισμός ιδεών σχεικ.λπ.).	υασίας ως μέσου προσ τικά με αυτά που δηλά	ωπικής και κοινωνικής ύνει η ενδυμασία για έ	αράγοντες που την επηρεάζουν έκφρασης. ναν άνθρωπο (στερεότυπα, κώδ κες ζωγραφικής ή έργα τέχνης	ικας ένδυσης

	προσεγγίσεις μέσα από μουσειοσκευές.		
	 Δημιουργία παρουσίασης για την εξέλιξη της ενδυμασίας ανά τους αιώνες αλλά και για τις παραδοσιακές ενδυμασίες (Προτείνεται η χρήση εργαλείων web 2.0). 		
	 Μελέτη στατιστικών στοιχείων σχετικά με την παραγωγή πρώτων υλών τις τελευταίες δεκαετίες στην Ελλάδα και στον κόσμο. Διερεύνηση του ρόλου της κλωστοϋφαντουργίας και των συναφών κλάδων στην Εθνική Οικονομία. 		
	 Αναζήτηση στο διαδίκτυο και σε άλλες πηγές εικονιστικού υλικού και προσέγγιση της ενδυμασίας ως (εφαρμοσμένης) τέχνης. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και παρουσιάζουν στοιχεία των τάσεων στην τέχνη που αποτυπώνονται στην ενδυμασία. 		
	 Συζήτηση για τις επιδράσεις βιομηχανίας της μόδας στις επιλογές και τη συμπεριφορά των ανθρώπων (πρότυπα ομορφιάς). 		
	• Επισκέψεις σε λαογραφικά μουσεία.		
	• Συνεντεύξεις από ειδικούς (π.χ. ενδυματολόγους, σχεδιαστές, κ.λπ.).		
ΣΥΝΟΛΟ	50		
Ω P Ω N	ΩΡΕΣ		

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α΄
- Αυτ. Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης